

การฉลาดพูดความจริง

ดั่งตฤณ

การฉลาดพูดความจริง

เจตนาให้สบายใจ ถือว่าดี เป็นบุญอย่างหนึ่ง แต่วิธีช่วยให้เขาสบายใจ ถ้าไม่สะอาด บุญนั้นก็ยังมีมลทิน รู้สึกได้ด้วยใจตัวเองว่า ไม่พูดพองเต็มรอบ แม้ปิติที่ได้ช่วย หรือช่วยได้ ก็เป็นปิติที่พร่อง เพราะเจือความกังวลว่า ภายหน้าเขาจะรู้ความจริงไหม รู้แล้วจะยิ่งรู้สึกแย่นัก เหมือนเด็กถูกหลอกหรือเปล่า

ตัวอย่างที่มียกกัน คือ ญาติเป็นมะเร็ง ตายแน่ แต่คุณไม่กล้าบอกความจริง เพราะรู้ยู่่ว่าญาติกลัวตายมาก หรือคนป่วยพูดประจำว่า กลัวตายไม่ดี กลัวไปไม่ดี อย่างนี้ขึ้นบอกโต้งๆว่า เสียใจด้วย เธอกำลังจะตาย ญาติคงช็อก ร้องไห้ หรือคร่ำครวญไม่ได้ศัพท์ต่างๆ นานา

ข้อเท็จจริงคือ ความกลัว หรือการไม่กล้าพูดความจริง มักทำให้สมองไม่ทำงาน ราวกับมีความมืดทึบมาลือก มาเกาะกุมหัวไว้ สักแต่อยากผ่านไป พันไป ด้วยคำอะไรก็ได้ที่คิดว่าคนฟังอยากฟัง และเมื่อติดนิสัยพูดพ้อให้ผ่านไป หัวคิดก็จะติดลือก ยากที่จะคิดอะไรฉลาดๆ เพื่อให้ความจริงปรากฏแบบไม่ต้องบิดเบือน

ความจริงชนิดที่ต้องอาศัยความกล้าพูดนั้น ควรใจเย็น เห็นเป็นแบบฝึกหัด และหวังผลล่วงหน้าว่า ถ้าผ่านด่านหินได้หลายๆ ครั้ง ก็จะเป็นผู้หนักแน่น ได้ทำบาปมีในการพูดแบบผู้ใหญ่ และรู้จักคิดสร้างเรื่องดีโดยไม่มีมลทินติดตัว

เช่นที่ถ้ารู้ว่าคนป่วยไม่ชอบคำว่า 'ตาย' เกสียดกลัวคำว่า 'มะเร็ง' เราก็ตัดคำที่ถือนั้นทิ้ง แล้วก็ดูใจตัวเอง ดูในหัวของตัวเองว่า มันพูด 'คำมันง่าย' แบบไหนขึ้นมาบ้าง เป็นต้นว่า "หมอบอกเดี๋ยวก็ดีขึ้น" หรือ "ไม่เป็นไรน่า ไม่นานก็หาย" คำลวงพรรคนี้ก็คิดออกเหมือนกัน ไม่เอา แม้แต่จะหลอกล่อด้วยการพูดเรื่องการทำบุญ พูดเรื่องการไปสวรรค์ ก็ไม่ต้อง เพราะตอนคนป่วยกำลังจ่อจ่อรอฟังอาการ เขาจะอ่อนไหวและรู้กันไปหมดอยู่แล้ว ไม่อยากฟังการชักแม่น้ำทั้งห้าอยู่แล้ว

ทางที่ดีคือ เริ่มด้วยคำสำเร็จรูปที่ตรงไปตรงมา เช่น "ผลตรวจออกมาแล้วนะ..." นอกจากเตรียมคำ ให้เตรียมใจไว้เย็นๆ เตรียมน้ำเสียงไว้ดีๆ เตรียมสีหน้าสีตาไว้เรียบๆด้วย ทำให้ฟังเป็นเรื่องธรรมดา สบตากันได้ปกติ แล้วหลังจากพูดความจริงเสร็จ จะใส่ความเห็น

อย่างไรก็ใส่ไป เช่น โอกาสหายมีทีเปอร์เซ็นต์ หรือที่นี้บอกว่าไม่หาย ที่อื่นบอกว่ามีสิทธิ์ใหม่
ความเห็น จะเห็นอย่างไรก็ได้ ไม่มีคำว่าโกหก

คุณจะพบว่า การฉลาดพูดความจริง ไม่ใช่เรื่องของการเลือกใช้คำอย่างเดียว
แต่เป็นการ ‘เลือกใจ’ เลือกน้ำเสียง เลือกสีหน้าสีตา ในทางที่เป็นกุศล แบบที่ทำให้คนฟังเกิด
การรับรู้ในทางบวกด้วย เมื่อทำได้กับกรณีหนึ่ง ก็จะได้กับกรณีทั่วไปอื่นๆ ไม่ต้องมานั่ง
วิตกแบบไม่มีคำตอบว่า จะช่วยอย่างไรไม่ต้องติดบาปติดกรรมกัน!

ประโยคทิ้งท้าย:

การฉลาดพูดความจริง ไม่ใช่เรื่องของการเลือกใช้คำอย่าง
เดียว แต่เป็นการ ‘เลือกใจ’ เลือกน้ำเสียง เลือกสีหน้าสีตา
ในทางที่เป็นกุศล แบบที่ทำให้คนฟังเกิดการรับรู้ในทาง
บวกด้วย...

... ดังตฤณ

กันยายน ๖๑

ที่มา: [article&id=1969:2018-09-15-04-19-29&catid=34:lite-talk&Itemid=59](http://www.dhammadownload.com/article&id=1969:2018-09-15-04-19-29&catid=34:lite-talk&Itemid=59)